

Német Alexandra, Kátai Urbán Lajos, Vass Gyula

VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK BIZTONSÁGA A FENNTARTHATÓSÁG JEGYÉBEN

Absztrakt

Jelen cikk két fontosabb témát dolgoz fel, az egyik a veszélyes tevékenységek biztonságának, míg a másik a fenntartható fejlődés kérdésköre. A szerzők bemutatják a fenntartható fejlődés, a környezetbiztonság és az iparbiztonsági szakterületet összefüggéseit. Külön hangsúlyt fektetnek az iparbiztonságnak a lakosság mindennapjaiban való jelenlétére. Vizsgálják továbbá az iparbiztonság különböző veszélyes üzemekkel kapcsolatos megelőzési és felkészülési jogintézményeit is, amelyek biztosítják az állampolgárok életének, egészségének és környezetének magas fokú védelmét. Rávilágítanak arra is, hogy napjaink fejlődéséből adódóan a veszélyes üzemek engedélyezési tevékenységéhez nem csupán a hatóság járul hozzá, hanem az érintett település lakosai is, mivel a jól felfogott érdekükben véleményt nyilváníthatnak.

Kulcsszavak: iparbiztonság, veszélyes tevékenység, lakossági tájékoztatás, fenntarthatóság.

SAFETY OF DANGEROUS ACTIVITIES IN THE FRAMEWORK OF SUSTAINABILITY

Abstract

This article deals with two major topics, the first one is the safety of dangerous activities and the other one is the sustainability. The authors present the links between sustainable development, environmental safety and industrial safety. The authors will put particular emphasis on the presence of industrial safety in our daily lives. They also examine the various

legal instruments of industrial safety related to dangerous establishments that ensure a high level of protection of citizens' health, lives and the environment. They will point out that due to today's development not only the authority contributes to the safe licensing of dangerous establishments, but also the inhabitants of the settlements concerned can express their own public opinion.

Keywords: industrial security, hazardous activity, public information, sustainability.

1. BEVEZETŐ

A XXI. században egy olyan lendületesen fejlődő világot élünk, amelyben az embernek sokszor fel sem tűnik az őt körülvevő környezetének rohamos fejlődése. Mindez természetesen a gyorsan növekvő igényeink kielégítését szolgálja. Az ipari ágazat fejlődésében már korán megmutatkozott a levegő, a talaj, vagy a felszíni és felszín alatti vizek elszennyezésének problémaköre. Mindez napjainkra egy olyan globális, mindenkit érintő problémává változott, amelyről nem tehetjük meg, hogy ne vegyünk tudomást.

Jelen cikkben a szerzők bemutatják, a XXI. századi életforma igényeit kiszolgáló, bár biztonsági tényezőket magában hordozó veszélyes tevékenységek környezetbiztonsági kapcsolódási pontjait, az iparbiztonság vonatkozó megelőzési és felkészülési feladatrendszerét. Ezt követően foglalkoznak a szerzők a veszélyes üzemek környezetében élő lakosság tájékoztatásának és a nyilvánosság biztosításának különböző lehetőségeivel. A feldolgozott témakörök esetében a konkrét témához kapcsolódó alapvető jogszabályok értelmezését vették alapul.

2. A FENNTARTHATÓSÁG, A KÖRNYEZETBIZTONSÁG ÉS A IPARBIZTONSÁG FOGALMI ELHATÁROLÁSA

A „fenntarthatóság” széleskörűen használt és divatos jelenséggé vált. Az 1980-as évektől a problémakör megoldása érdekében kialakult a fenntartható fejlődés nemzetközileg elterjedt fogalma is. Evidensé vált, hogy a fejlődési és környezeti perspektívák integrálásához az államok között világméretű összefogásra van szükség. Az ENSZ által megfogalmazott Bruntland-bizottság 1987-es jelentése szerint: *”A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely biztosítja a ma élők szükségleteinek kielégítését, anélkül, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket.”* [1] A fenntarthatóság főbb összetevőit a következő ábra szemlélteti:

1. ábra: A fenntarthatóság összetevői. Készítette: Német Alexandra, *forrás* [1]

A gazdaság fenntartható fejlődésének biztosításához nélkülözhetetlen a veszélyes ipari tevékenységek és technológiák biztonságos üzemeltetését szolgáló környezetbiztonsági és iparbiztonsági üzemeltetői és hatósági tevékenység fejlesztése. A környezet védelme érdekében pedig társadalmi összefogásra van szükség.

A műszaki tudományos fejlődés évszázadunkban és különösen a második világháború után több iparág (közlekedés, motorizáció, petrokémia, atomenergia) felgyorsult növekedésével járt, amely magával vont néhány megoldatlan környezeti problémát, valamint újak kialakulásához

is vezetett. Az ipari fejlődésnek természetesen vannak határai, a földi élőhelyeinknek terhelhetősége nem véges.

A környezetbiztonság olyan állapot, amikor a társadalmi eredetű és a környezetre károsan ható események, illetve a műszaki eredetű katasztrófák bekövetkezésének valószínűségét megfelelő intézkedésekkel minimumra csökkentik, illetve katasztrófa esetén a keletkezett kárt úgy hárítják el, hogy a hatás lehetőleg ne veszélyeztesse a természeti környezet minőségét és a lakosság egészségi állapotát.

A környezetbiztonságot és annak fogalmát el kell határolnunk az „iparbiztonságtól”. Az ipari területen a mezőgazdasági és kereskedelmi telephelyeken végzett veszélyes tevékenység emberi életet, egészséget, anyagi javakat és a környezetet veszélyeztető hatásokkal rendelkezik. A veszélyeztető hatások megelőzésére és a hatások mérséklésére többféle horizontális szabályozás (biztonsági szakterület) alakult ki. Itt el kell határolnunk még a belső- és a külső védelem kategóriáit. A belső- és a külső védelem fogalmi kategóriákat az Európai Unió tagállamaiban használják. Azonosítani szükséges továbbá a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés szabályozás biztonsági szakterületekhez való kapcsolódását.

A belső és a külső védelem elhatárolása alatt a munkavédelmi, a tűzvédelmi, a munkaegészségügyi szabályozásokat szükséges megkülönböztetni a főként külső védelmi intézkedéseket magában foglaló iparbiztonságtól, vagy kémiai biztonságtól (környezetegészségügytől). Az elhatárolás alapja a veszélyes üzem „kerítése”, amely egyértelműen meghatározza a végrehajtó szervezetek kompetenciájának határait. A belső védelem elsősorban a munkavállalók életének- és egészségének megóvásával, míg a külső védelem a lakosság, az anyagi javak és a környezeti elemek védelmével foglalkozik.

Az elhatárolás nem teljes körű, hiszen léteznek átfedések. Természetesen a külső védelmi intézkedések nem léteznek a belső intézkedések kontrollja nélkül.

Ennek megfelelően a külső védelmi tervek a belső védelmi tervekben rögzítetteken alapulnak. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti hatások megelőzésének kiindulópontja, pedig a veszélyes üzemben működtetett biztonsági irányítási rendszer.

A lakosság élet- és egészségének, valamint a környezeti elemek védelmével foglalkozik az ún. külső védelem. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés alapvetően a külső védelemhez tartozik. A jogterület rendeltetésének meghatározásához a veszélyes technológiák veszélyes anyag kibocsátási típusait hívhatjuk segítségül, amelyeket két csoportra oszthatunk: normálüzemi és veszélyhelyzeti kibocsátásokra:

- **Normálüzemi kibocsátások** a hosszú lefolyású, környezeti igénybevétellel, környezetterheléssel és szennyezéssel járó veszélyes tevékenységek nagytérségű és hosszú távú környezetmódosító vagy környezetkárosító hatásainak megelőzése és a károk csökkentése, helyreállítása a tágabb értelemben vett környezetvédelem hatáskörébe tartozik. Az emberi egészséget károsító, az életminőség környezeti feltételeit csökkentő környezetkárosító hatások elleni védekezés, pedig a környezet-egészségügy (kémiai biztonság) feladatai közé tartozik.
- **Veszélyhelyzeti kibocsátások** a jelentős mértékű káros (döntően mérgező) anyag kibocsátásával, tűzzel vagy robbanással járó olyan rendkívüli esemény általi veszélyeztetés, amely a létesítményen belül, vagy azon kívül közvetlenül vagy lassan hatóan súlyosan veszélyezteti, vagy károsítja az emberi életet, egészséget, illetve a környezeti elemeket. E hatások megelőzése és káros következményei elleni védekezéssel foglalkozik a (súlyos) ipari balesetek elleni védekezés, vagy ipari biztonság szakterülete. A veszélyhelyzeti szintet elérő súlyos környezetkárosodás a környezeti katasztrófák elleni védekezés (környezetvédelem), míg a súlyos ipari balesetek katasztrófális egészségügyi hatásai elleni védekezés a katasztrófa-medicina feladata. [2]

A fenti kategóriák elkülönítése elméleti vizsgálat eredménye. Azonban alkalmazható a hatályos szabályozás szerinti feladat- és hatáskörelosztás megfelelőségének vizsgálatához. Szűkebb értelemben (súlyos) ipari balesetek elleni védekezés szabályozását – a szabályozás hatálya alá tartozó veszélyes tevékenységek vonatkozásában – iparbiztonsági szakterületként azonosíthatjuk. Tágabb értelemben az iparbiztonság, mint szakterület fogalomköre – katasztrófavédelmi szempontból – kiterjed a telepített veszélyes üzemek közötti veszélyes áru szállítási- és logisztikai tevékenység magas fokú biztonságának garantálására is.

Speciális veszélyes tevékenységnek minősülnek a nukleáris létesítmények, amelyek biztonságával kapcsolatos katasztrófavédelmi feladatok szintén az iparbiztonsági

szakterülethez tartoznak. A legújabb iparbiztonsági feladatkörnek számít a létfontosságú rendszerek és létesítmények kiesésével kapcsolatos megelőzési és elhárítási tevékenység szakmai felügyelete.

Az iparbiztonság által felügyelt veszélyes tevékenységek biztonságos működéséhez számos rokon biztonsági szakterület hatósági és felügyeleti tevékenysége, illetve védekezésben történő közreműködése is hozzájárul, így a műszaki biztonság, a munkaegészségügy, a környezetvédelem, a munkavédelem, a bányabiztonság, a kémiai biztonság és más üzem-specifikusan közreműködő állami hatóság és rendvédelmi szerv közös munkája. Az iparbiztonsági feladatok között tartjuk nyilván e hatóságok tevékenységének összehangolását a megelőzés, a védekezés (baleset-elhárítás) és a helyreállítás időszakában.

Az „iparbiztonság”, mint önálló biztonsági szakterület fogalma tehát a következő:

„Mindazon veszélyes tevékenység (veszélyes üzem) specifikus jog- intézmény és feladatrendszer, eljárás és eszközrendszer, illetve módszertan, amely a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel, a veszélyes áru szállítással, a nukleáris balesetek elhárításával, valamint a létfontosságú rendszerek és létesítmények biztonságával kapcsolatos üzemeltetői, hatósági és önkormányzati feladatok teljesítése útján a lakosság életének, és egészségének, a környezetnek és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javaknak és szolgáltatásoknak a magas szintű védelmét szolgálja.” [3]

Az elméleti bevezető után a következő fejezetben az iparbiztonság veszélyes tevékenységek biztonságának garantálása területén meghatározó jogintézmények értékelésével foglalkozunk.

3. AZ IPARBIZTONSÁG SZEREPE A VESZÉLYES TECHNOLÓGIÁK BIZTONSÁGÁBAN

Ahhoz, hogy megértsük az összefüggéseket a fenntarthatóság és az ipari tevékenységek között fontos röviden értékelni az iparbiztonság fogalomrendszerét. Az iparbiztonság sajátos magyar jog- és intézményrendszerre épül, jelentős mértékben kapcsolódik a nemzetközi és európai uniós jogi szabályozás kialakulásához, Magyarország iparbiztonsági veszélyeztetettségéhez, a

magyarországi biztonsági kultúra kialakulásához, illetve a nemzetközi kitekintésben is egyedinek mondható egységes katasztrófavédelmi rendszer hazai megteremtéséhez.

A szakterület szervezeti fejlődéstörténetének első emléke a 19. századra tehető, pontosabban az 1872. évi VIII. törvénycikk az ipartörvény megalkotása volt, amely a veszélyes anyagokkal foglalkozó ipari tevékenységek telepengedélyezési tevékenységéhez kapcsolódott. [3] Napjaink korszerű iparbiztonsági jog- intézmény és eszközrendszer kialakítása az európai uniós csatlakozásunkkal párhuzamosan folyt és az ezredfordulót követő két évtizedben az első és a második katasztrófavédelmi törvény megalkotásához illeszkedett. A jelenleg hatályos ún. Seveso III. Irányelv *a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről szóló Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU Irányelve* 2012. július 4-én került elfogadásra és 2015. év május végéig épült be a hazai jogrendbe. A *katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény* (a továbbiakban: Kat. tv.) IV. fejezete foglalkozik a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel. Végrehajtási rendelete *a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: rendelet) szolgál a részletes eljárási szabályok és műszaki követelmények meghatározására.

A súlyos baleseti szabályozás alapján a veszélyes üzemek státuszát figyelembe véve megkülönböztetünk három féle „veszélyes üzem” típust. Ilyenek az alsó- és felső küszöbértékű veszélyes anyaggal foglalkozó üzemek. Az úgynevezett Seveso-s üzemekre a jelenleg hatályos Seveso III. Irányelv a mértékadó szabályozás. A magyar sajátosságnak mondható ún. küszöbérték alatti üzemekre a Kat. tv. vonatkozik. A küszöbérték alatti üzemek esetében egyedi kategóriának mondható a kiemelten kezelendő létesítmények köre.

Ezekben az üzemekben folytatott veszélyes tevékenységekből adódó balesetek megelőzését, bekövetkezésük valószínűségének minimalizálását tűzte ki célul az iparbiztonsági hatóság. Hiszen, az ilyen balesetek nagymértékben veszélyeztetik az emberi életet, a testi épséget, az anyagi javakat és a környezetet is. Tehát minden olyan értéket, amelynek védelme az

alkotmányos jogokból levezethetően alapvető rendeltetése a katasztrófavédelemnek és azon belül az iparbiztonsági hatóságoknak.

A súlyos balesetek elleni védekezésről szóló jogi szabályozás hazai jogintézményeit, a végrehajtandó feladatokat (intézkedéseket) és az alkalmazott eszközrendszert három fő csoportba lehet sorolni a feladatok végrehajtásának időszaka alapján, amelyek a megelőzési és felkészülési időszak; a védekezési (balesetelhárítási) időszak; és a helyreállítási-újjaépítési időszak.

A megelőzési időszak jogintézményeit vizsgálva a hatósági intézkedéseket az 1. táblázatban bemutatottak alapján lehet szemléltetni.

Üzemeltető	Hatóság
<i>Veszélyes tevékenységének azonosítása, bejelentése</i>	<i>Beérkezett jelentések elbírálása</i>
Biztonsági dokumentációk készítése: Biztonsági jelentés, Biztonsági elemzés, Súlyos káresemény elhárítási terv	Biztonsági dokumentációk vizsgálata, a veszélyeztetettség elemzése, helyszíni szemle lefolytatása a dokumentáció valóság tartamának ellenőrzése érdekében
Biztonsági jelentés, vagy elemzés, illetve súlyos káresemény elhárítási terv soros és soron kívüli felülvizsgálása	Szükség esetén üzemeltető kötelezése megelőzési és következménycsökkentő intézkedésekre
Biztonsági irányítási rendszer kiépítése, működtetése- felső küszöbértékű üzemeknél	
Irányítási rendszer kiépítése, működtetése- alsó küszöbértékű és küszöbérték alatti üzemeknél	

1. táblázat: Az üzemeltető és a hatóság megelőzési kötelezettségei.

Készítette: Német Alexandra

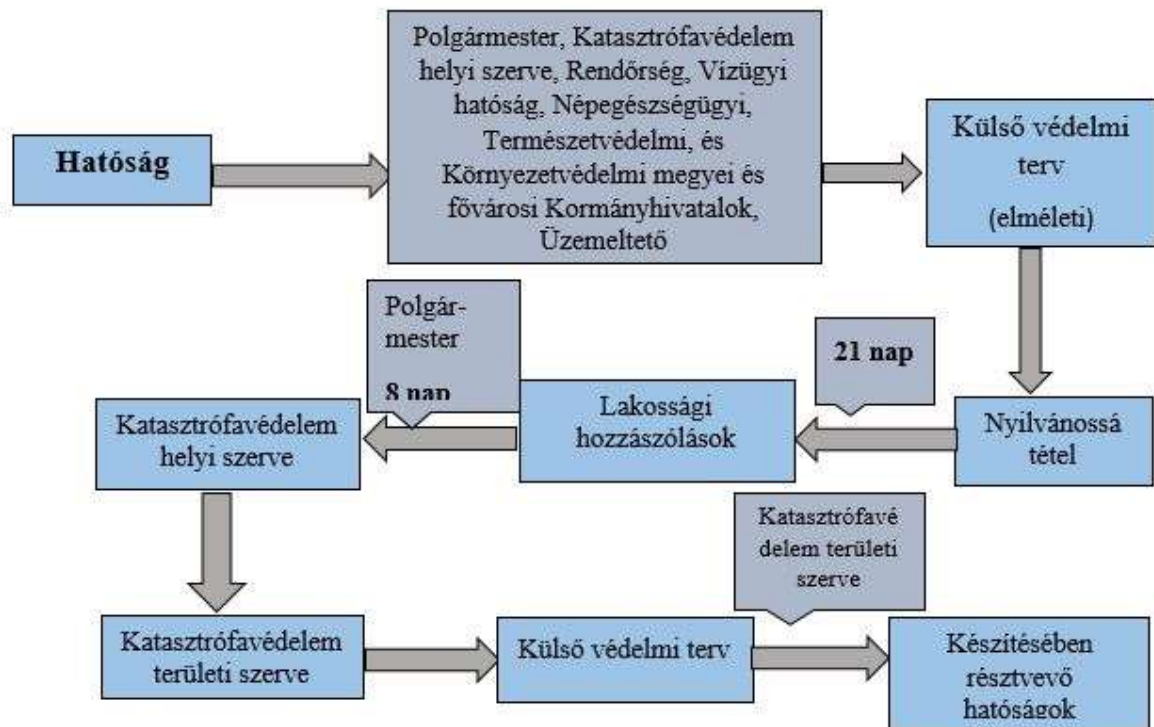
A felkészülési jellegű jogintézmények körzött tartjuk számon többek között az üzemi belső védelmi tervezést és a települési külső védelmi tervezést, valamint jelen cikk szempontjából fontos lakossági tájékoztatást és nyilvánosság biztosítását is.

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetőjének a biztonsági jelentésben vagy a biztonsági elemzésben szereplő veszélyek következményeinek elhárítására érdekében belső védelmi tervet kell készítenie. A belső védelmi terv a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulásának megelőzését, a balesetek elhárítását, következményeinek mérséklését szolgáló intézkedések megtételét, az értesítési, riasztási, felkészítési feladatok veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményen belüli végrehajtásának rendjét, feltételeit szabályozó üzemeltetői okmány. Az üzemeltető a belső védelmi tervben foglaltak megvalósíthatóságát rendszeresen ellenőrzi. Ennek érdekében évente folytat le olyan gyakorlatot, ahol a tervben megjelölt szervezetek valamely részét, valamint háromévente olyan gyakorlatot, ahol a tervben megjelölt szervezetek egészét gyakoroltatja. [4]

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzembiztonsági jelentésében vagy a hatóság döntése alapján a biztonsági elemzésében vagy a súlyos káresemény elhárítási tervben bemutatott veszélyeztető hatások elleni védekezés érdekében a veszélyeztetett településeken külső védelmi tervet kell készíteni a biztonsági dokumentáció elfogadását követő 6 hónapon belül.

A külső védelmi terveket a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve a veszélyeztetett települések polgármestereinek közreműködésével készíti el.

A következő ábra szemlélteti a súlyos baleseti szabályozás előírásai alapján a külső védelmi terv elfogadásának eljárási menetét.

2. ábra: A külső védelmi terv készítésének főbb mozzanatai.

Készítette: Német Alexandra

A rendelet alapján legalább háromévente felülvizsgálni és szükség szerint aktualizálni kell a tervet. A megelőzés mellett az ellenőrzési tevékenység is nagyon fontos a mi esetünkben, így a hatóság folyamatosan ellenőrzi a külső védelmi tervben foglaltak valóságát. Amennyiben a helyszíni szemlévelételezéskor hiányosságot vagy jogszabálysértést tapasztal a hatóság felszólíthatja az üzemeltetőt a szabálytalanság mihamarabbi felszámolására. Azonban, ha az üzemeltető a kötelezésnek nem tesz eleget, akkor a hatóság katasztrófavédelmi bírságot is kiszabhat rá.

A hatóság a felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem által veszélyeztetett település polgármesterének közreműködésével, a külső védelmi terv jóváhagyásával egyidejűleg lakossági tájékoztató kiadványt készít. Ebben tájékoztatja a lakosságot és a közintézményeket a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemről, a lehetséges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetekről, vagy a veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavarról és az ellenük való védekezés lehetőségeiről. [5]

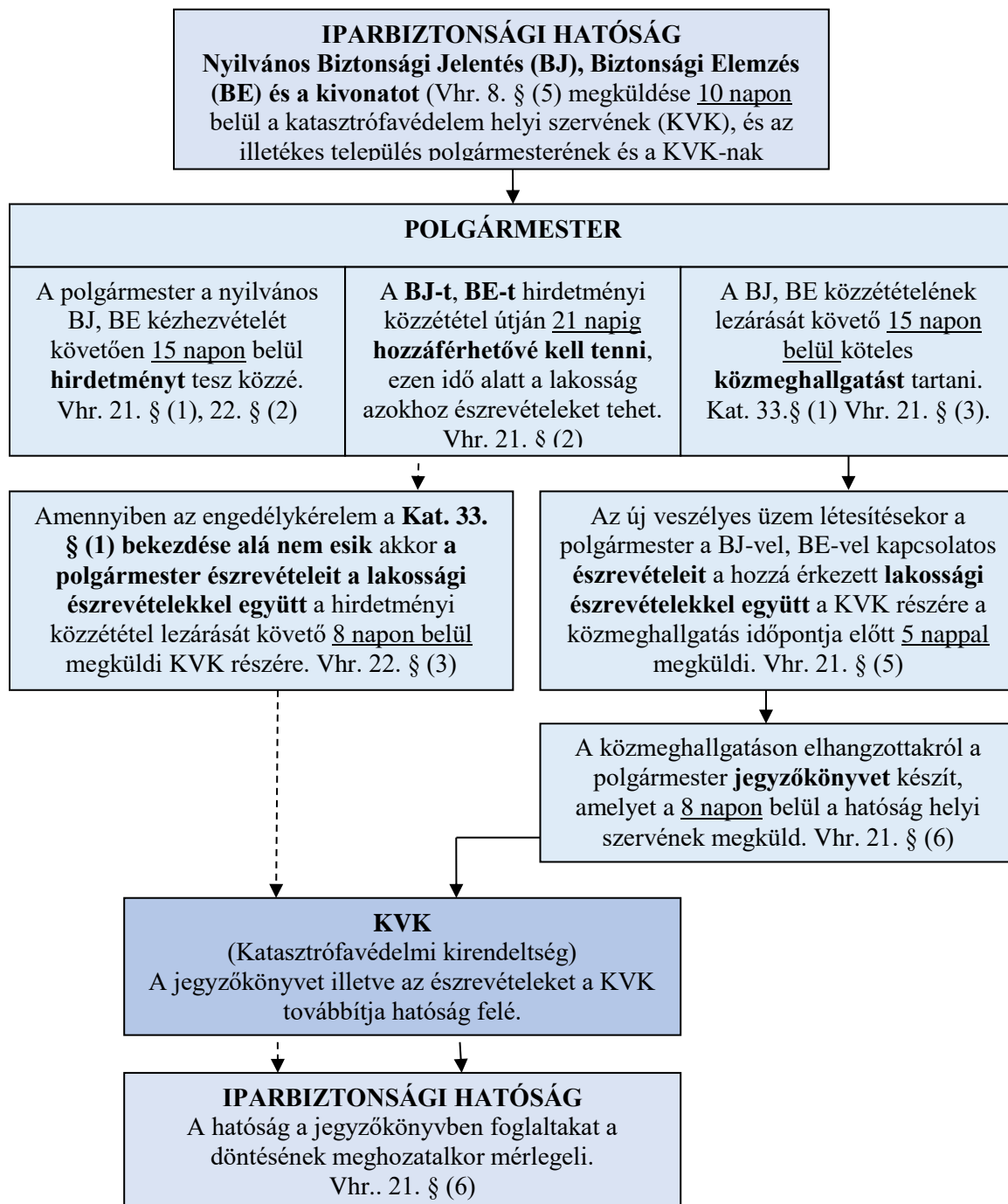
A kiadvány a biztonsági jelentés, és a külső védelmi terv alapján közérthető formában készül. A kiadvány nyilvánosságra hozataláról a polgármester gondoskodik. A kiadványt a biztonsági jelentés, vagy a külső védelmi terv módosítása esetén haladéktalanul, de legalább háromévente felül kell vizsgálni. A kiadványt szükség esetén, de legalább öt évenként újra ki kell adni.

A polgármester a hatóságtól érkezett biztonsági jelentés kézhezvételét követő 15 napon belül a helyben szokásos módon hirdetményt tesz közzé. A biztonsági jelentést teljes terjedelemben bárki számára, a hirdetmény közzétételét követő 21 napig hozzáférhetővé kell tenni.

A lakosság az észrevételeit ez idő alatt teheti meg. A polgármester – amennyiben közmeghallgatást tart – észrevételeit a hozzá érkezett lakossági észrevételekkel együtt, a közmeghallgatás időpontja előtt legalább 5 nappal megküldi a hatóságnak.

Új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem létesítésekor, vagy már működő ilyen üzem tevékenységének jelentős változtatásakor a polgármesternek közmeghallgatást kell tartania. A polgármester köteles a közmeghallgatást a biztonsági jelentés közzétételének lezárását követő 15 napon belül megtartani. A polgármester a közmeghallgatásra meghívja az üzemeltetőt, a hatóságot, valamint a társhatóságokat, és az érintett, előzetesen részvételi igényét bejelentő társadalmi szervezeteket, továbbá a veszélyeztetett településen elhelyezkedő katonai létesítmény képviselőjét is. [6]

A nyilvánosság biztosítási eljárás folyamatát a következő ábra mutatja be.

3. ábra: Nyilvánosság biztosítási eljárás. Készítette: Kátai-Urbán Lajos.

A megelőzési és felkészülési intézkedések bevezetésének prioritása mellett fontos intézkedések történnek a helyreállítási időszakban, amellyel jelen cikkben nem foglalkozunk. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem kiadványaiban [7] [8] azonban részletes információt kaphatunk e

területtel kapcsolatos lakosságvédelmi intézkedésekről, így a lakosság veszélyhelyzeti tájékoztatásáról is.

Ezen túl érdemes megemlíteni, hogy a hatósági tevékenység végrehajtásának egyik legfontosabb tényezője a személyi feltételek meglétének biztosítása, amely nem létezik fejlett felsőoktatási rendszer nélkül. [9]

Külön kérdésként jelentkezik a lakosság egyes korosztályainak veszélyhelyzeti tájékoztatási magatartásának vizsgálata. A tanulói fűjság szemszögéből értékeljük a következő fejezetben ezt a kérdést.

4. A LAKOSSÁG VESZÉLYHELYZETI TÁJÉKOZTATÁSÁNAK FEJLESZTÉSÉNEK FONTOSSÁGA A TANULÓIFJÚSÁG SZEMSZÖGÉBŐL

A lakosság veszélyhelyzeti tájékoztatását az iparbiztonsági hatóságoknak prioritásként kell kezelniük, hiszen egy katasztrófa esetén alapvető biztonsági kérdés, hogy az érintett lakosság pontosan tudja, hogy kiben bízhat és kitől kaphat hiteles információkat.

Fontos, hogy az adott célcsoportnak megfelelő tartalmi minőségben készítsük el a lakossági tájékoztatókat, hogy az érintettek az információkat be tudják fogadni. Például: sokkal több időt, kreativitást igényel általános iskolásoknak készíteni tájékoztatót, mivel fel kell kelteni az érdeklődésüket, és azt fenn is kell tartani. Ezzel szemben egy felnőttnek megfelelőbb lehet, ha a témához kapcsolódóan magyarázatokat és háttérinformációt is adunk.

Amennyiben a korosztályokat tovább bontjuk a fiatalok elérését szinte kizárólag az online felületeken tudjuk megtenni. Remek lehetőség lehet erre az, hogy a katasztrófavédelem területi szervei külön-külön a Facebook oldalakon is elérhetőek legyenek. Miért is van erre szükség? Egy részt a fiatalok jórészt csak a közösségi oldalakon talált bejegyzéseket olvassák el. Másrészt, ez lehetővé teszi, hogy a hatóság egy olyan esemény nyilvánosságát, amelynek kezelésében a lakosság részvételére is számít egy gombnyomással megvalósítsa. Egy

kattintással megosztja és pillanatok alatt akár több száz személyhez is eljuthat az eseményről szóló tájékoztató. Ebben az esetben már nem csak az eseményekről szóló információk jöhetnek szóba, hanem bármilyen figyelemfelhívó, tájékoztató jellegű fénykép megosztására is lehetőség nyílik. Tehát minél ismertebbé teszünk egy adott szervezetet, vagy szervezeti egységet a lakosság részére, az annál inkább elfogadottabb lesz a társadalom szemében.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

A cikk elkészítésénél célunk a fenntarthatóság követelményét párhuzamba állítani a veszélyes tevékenységek jelenlétével.

Ennek megfelelően a célkitűzéseink között szerepeltek a következők:

- rávilágítani az épített környezetünk és a veszélyes tevékenységek közötti kapcsolatrendszerre;
- bemutatni a függőséget az emberi igények és a veszélyes tevékenységek működésével kapcsolatban;
- valamint ismertetni a lakossági tájékoztatás és nyilvánosság biztosításának lehetőségeit és azok alkalmazásának fontosságát.

Megállapítható, hogy a veszélyes tevékenységek környezetében élő lakosság és a környezeti elemek magas szintű biztonságának elérése az iparbiztonság megelőzési és felkészülési jogintézményeinek alkalmazásával biztosítható.

A lakosság veszélyhelyzeti tájékoztatása és a nyilvánosság biztosításának jogintézménye kiemelten fontos szerepet játszik az iparbiztonsági hatóságok feladatrendszerében, amely további vizsgálat tárgya lehet.

HIVATKOZÁSOK

- [1] Fleischer Tamás: Fenntartható fejlődés: környezeti, társadalmi és gazdasági tényezők pp. 193-197 URL: http://real.mtak.hu/3964/1/fleischer_fe-fejl-kor-tar-gaz-tenyezok_kum07.pdf (Letöltés ideje: 2019.12.20.)
- [2] Kátai-Urbán Lajos: Kézikönyv Veszélyes üzemekkel kapcsolatos iparbiztonsági jog-, intézmény és eszközrendszer fejlesztése Magyarországon. Budapest, Magyarország: Nemzeti Közszolgálati Egyetem (2015) , 89 p. ISBN: 9786155057526
- [3] Kátai-Urbán Lajos: Súlyos ipari balesetek megelőzését és a felkészülést célzó jogintézmények egységes rendszerbe foglalása. HADMÉRNÖK IX. : 4 pp. 94-105. , 12 p. (2014)
- [4] Bognár Balázs, Kátai-Urbán Lajos, Kossa György, Kozma Sándor, Szakál Béla, Vass Gyula: Kátai-Urbán Lajos (szerk.) IPARBIZTONSÁGTAN I.: Kézikönyv az iparbiztonsági üzemeltetői és hatósági feladatok ellátásához. Budapest: Nemzeti Közszolgálati és Tankönyvkiadó, 2013. 564 p. (ISBN:978-615-5344-12-1)
- [5] Kátai-Urbán Lajos, Vass Gyula: Development of Hungarian System for Protection against Industrial Accidents. In: Ladislav ŠIMÁK Jozef Ristvej (szerk.) 18. medzinárodná vedecká konferencia Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí. Zilina, Szlovákia, 2013.06.05-2013.06.06. University of Zilina, 2013. pp. 229-239. (ISBN:978-80-554-0699-2)
- [6] Cimer Zsolt ; Szakál Béla ; Hoffmann, Imre: Compliance with the new legal requirements on the demonstration of safety management systems in the safety report. SCIENCE FOR POPULATION PROTECTION 8 : 2 pp. 1-12. , 12 p. (2016)
- [7] Ambrusz, József: A természeti csapásokat követő helyreállítás rendszere. BOLYAI SZEMLE XXIII : 3 pp. 131-149. , 19 p. (2014)
- [8] Ambrusz, József: An overview of disaster preparedness training in Hungary, with special regard to public administration leaders. ECOTERRA: JOURNAL OF ENVIRONMENTAL RESEARCH AND PROTECTION 14 : 1 pp. 33-39. , 7 p. (2017)

[9] Vass Gyula: A katasztrófavédelmi képzés helyzete a rendészeti felsőoktatás rendszerében. In: Dobák Imre; Hautzinger Zoltán (szerk.) Szakmaiság, szerénység, szorgalom: Ünnepi kötet a 65 éves Boda József tiszteletére. Budapest, Magyarország: Dialóg Campus Kiadó, Nordex Kft., (2018) pp. 659-667. , 9 p

Német Alexandra tűzoltó tisztjelölt

Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Kar Katasztrófavédelmi Intézet Iparbiztonsági Tanszék

email: nemetszandi13@gmail.com

Alexandra Német fire officer candidate

Department for Industrial Safety for the Institute of Disaster Management, Faculty of Law Enforcement National University for Public Service

orcid.org/0000-0003-4626-7459

Dr. habil. Kátai-Urbán Lajos tűzoltó ezredes, PhD, tanszékvezető egyetemi docens, Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Kar Katasztrófavédelmi Intézet Iparbiztonsági Tanszék

email: lajos.katai@uni-nke.hu

Col. Lajos Kátai-Urbán PhD, associate professor, head of Department for Industrial Safety for the Institute of Disaster Management, Faculty of Law Enforcement National University for Public Service

orcid.org/0000-0002-9035-2450

Dr. habil. Vass Gyula tűzoltó ezredes PhD, intézetvezető egyetemi docens, Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Kar Katasztrófavédelmi Intézet

email: gyula.vass@uni-nke.hu

Col. Gyula Vass PhD, associate professor head of Institute of Disaster Management, Faculty of Law Enforcement National University for Public Service

orcid.org/0000-0002-1845-2027